

Minister Wiebes brengt kort na de aardbeving op 8 januari 2018 een bezoek aan Zeerijp in Groningen, het epicentrum van de beving.

Aard(gas)bevingen in Groningen

De ramp na de ramp...

Op 16 augustus 2012 werd Groningen, maar misschien nog wel meer de rest van Nederland, wakker geschud. Die dag was er een hevige aard(gas)beving bij Huizinge (gemeente Loppersum) met een kracht van 3.6. Natuurlijk waren er in het gebied al jarenlang aardschokken, maar deze beving 'kwam binnen'. Lange tijd was het Groningse leed genegeerd, maar deze 'wake-up call' zou alles veranderen. Er verschenen vele rapporten waaronder een gezaghebbend rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV). Tot 2013, zo concludeerde de OvV, was niet zorgvuldig omgegaan met de veiligheid van de Groningers. Het gesloten bolwerk van overheid, NAM, GasTerra, Shell en al die anderen had eigenlijk alleen oog voor de gaswinning.

Op 8 januari 2018 werd Groningen opnieuw opgeschrikt door een stevige beving (3.4). Het gaat te ver om te zeggen dat er sedert 2012 helemaal niets is gedaan. Wel hebben de Rijksoverheid, de NAM en anderen zich te vaak laten zien als echte bureaucraten. Veel meer zocht men naar problemen dan naar oplossingen. Terecht groeiden in Groningen de frustraties. Velen verloren elk vertrouwen in de overheid en de politiek. Groeiende aantallen Groningers voelen zich onveilig in hun eigen woning. Ook de fysieke en geestelijke gezondheid van forse groepen worden - zo blijkt uit onderzoek - door deze onzekerheid en alle frustraties geschaad.

Aandacht voor bepaalde problemen gaat vaak in golven. Na een piekgebeurtenis als zo'n beving bij Huizinge is er enorm veel aandacht, maar na verloop van tijd kalft deze ook weer af. Na de beving van 2012 was er korte tijd een 'policy window': het beleidsraam, ofwel de kans op verandering, stond tijdelijk maximaal open, maar na enige tijd ging dat ook weer op een kier. 'Je moet het ijzer smeden als het heet is.' Al die eerder genoemde partijen weten dat natuurlijk ook en hebben er vooral werk van gemaakt het vuurtje weer te doven. Ook na de beving in januari 2018 zullen wij vast weer zo'n proces waarnemen. Stevige woorden van de minister kort na de beving, maar straks zijn er ook weer zoveel andere belangrijke dossiers. Wat niet binnen een paar weken of een enkele maand gerealiseerd wordt, komt in de maastroom van alledag terecht.

Daarbij komt: Groningen ligt ver weg van de Randstad. Hoewel niemand de Groningers een goede compensatie misgunt, loopt er in het westen van ons land vrijwel niemand echt warm voor. De bureaucratische belemmeringen zullen iedere maand groter gaan worden en het proces zal juridiseren. 'Geen cent te veel' zal ook wel de leidraad worden bij het uitkeren van de aardbevingsschades. Vele honderden mensen zullen als (her)taxateur, inspecteur, advocaat of accountant een dikke boterham verdienen. Ik hoop dat alsnog door Wiebes wordt ingezet op een ruimhartige compensatie met minimale bureaucratische regeltjes. Ongetwijfeld wordt dan soms te veel uitgekeerd, maar daarmee kan wel heel veel gedoe en frustratie worden voorkomen. Ik vrees anders dat 'de ramp na de ramp' heftiger wordt dan de aardschokken zelf. Mensen zullen juist 'ziek worden' van al dat gesoebat, vertragen, hertaxeren en dergelijke.

Menno van Duin

Lector Crisisbeheersing
(Instituut Fysieke Veiligheid) en
redacteur van Impact Magazine